

โครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕๖๒ (สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า) เทศบาลเมืองพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคภัยร้ายแรงที่ไม่ได้เกิดจากสุนัขเท่านั้น หากเกิดได้จากแมว กระรอก กระต่าย หนู แม้แต่สัตว์เศรษฐกิจอย่าง วัว ควาย หมู แกะ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบมีประวัติเคยถูกสุนัขกัดมาก่อน สำหรับในประเทศไทยพบว่าสุนัขเป็นตัวแพร่เชื้อที่สำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ โคและแมว สถานการณ์ปี ๒๕๖๑ มีตัวอย่างส่งตรวจทั้งหมด ๙,๒๗๕ ตัวอย่าง พบผลบวกทั้งหมด ๑,๔๖๙ ตัวอย่าง คิดเป็น ๑๕.๘๓ % ใน ๕๔ จังหวัด สูงสุด ๑๐ จังหวัด ได้แก่ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด สงขลา นครราชสีมา ยโสธร ชลบุรี ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ นครศรีธรรมราช และกาฬสินธุ์ ส่วนชนิดสัตว์ที่พบได้แก่ สุนัข ๑,๒๘๑ ตัว โค ๑๑๗ ตัว แมว ๕๑ ตัว กระบือ ๑๕ ตัว แพะ ๒ ตัว นอกจากนี้ยังมีม้า กวาง และสุกร ชนิดละ ๑ ตัว (จากระบบฐานข้อมูล Thairabies.net) เมื่อศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดโรคพบว่าสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญอันดับ ๑ คือสุนัข รองลงมาคือโค และแมวที่ไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ซึ่งขณะนี้ยังไม่มียารักษาให้หายได้ วิธีที่ดีที่สุดคือ เราควรควบคุมและป้องกันโรคในสัตว์ก่อนมาถึงคน โดยเจ้าของผู้เลี้ยงสุนัข หรือ แมว พาไปฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า เมื่ออายุ ๒-๔ เดือน แล้วนำไปฉีดซ้ำทุกปี

ซึ่งเทศบาลเมืองพิชัยมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และมาตรา ๑๖ (๑๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในด้านสาธารณสุข และตามที่กรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศกำหนด เขตท้องที่ที่กำหนดฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุม โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปางได้ประกาศกำหนดสถานที่ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุม โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ดังนั้น งานป้องกันโรคติดต่อ ฝ่ายบริการสาธารณสุข กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองพิชัย ตระหนักถึงความสำคัญของโรคพิษสุนัขบ้า จึงได้จัดทำโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า(สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า) ประจำปี ๒๕๖๒ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่เจ้าของสุนัขที่มีสัตว์ไว้ในครอบครองในจำนวนที่พอจะเลี้ยงดูได้ สามารถจัดการให้ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง ตามเงื่อนไขกฎหมาย ไม่ปล่อยให้เรื้อรังจนเป็นปัญหาของสังคมและพาหะโรคภัย
๓. เพื่อป้องกันไม่ให้มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล
๔. เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
๕. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการช่วยกันรับผิดชอบป้องกันการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า

วิธีดำเนินการ

๑. ประสานผู้นำชุมชน/อาสาสมัครสาธารณสุข สํารวจจำนวนสุนัขและแมวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประมาณการงบประมาณในการจัดหาวัสดุ - อุปกรณ์
๒. ขออนุมัติจัดทำโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
๓. ประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน/ชุมชน นัดหมายจัดรับบริการ
๔. ดำเนินการฉีดวัคซีนควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ให้แก่ สุนัขและแมวในเขตเทศบาลฯ
๕. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน

เป้าหมาย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้แก่ สุนัขและแมวที่ได้จากการสำรวจของอาสาสมัครสาธารณสุข ในหมู่บ้านและชุมชน จำนวน ๒,๑๓๑ ตัว

ระยะเวลาดำเนินการ

- สํารวจจำนวนสุนัขและแมวในพื้นที่รับผิดชอบ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
- ดำเนินการฉีดวัคซีนควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน ๒๕๖๒
- สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒

งบประมาณ

จากเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๒

แผนงานสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น หมวดค่าใช้จ่ายสอย ประเภท รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการ ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า(สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า) เงินอุดหนุนทั่วไปงบประมาณตั้งไว้ ๘๐,๐๐๐.- บาท (-แปดหมื่นบาทถ้วน-)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ฝ่ายบริการสาธารณสุข กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองพิชัย ร่วมกับ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองลำปาง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด
๒. สร้างจิตสำนึกแก่เจ้าของให้มีสัตว์ไว้ในครอบครองในจำนวนที่พอจะเลี้ยงดูได้ สามารถให้ได้รับ วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง ตามเงื่อนไขของกฎหมาย

๓. ป้องกันไม่ให้มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลฯ
๔. ลดค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
๕. ให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการช่วยกันรับผิดชอบป้องกันการเกิดโรคพิษสุนัขบ้ามากขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวศิริส มามี)
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบโครงการ
(นางสาวศุภาดา บุญแจ่ม)
หัวหน้าฝ่ายบริการสาธารณสุข

ลงชื่อ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางนิตา นันตะกุล)
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายชัยวัฒน์ นันตะกุล)
ปลัดเทศบาลเมืองพิชัย

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายบุญส่ง สมพงษ์)
นายกเทศมนตรีเมืองพิชัย